

СВОБОДА

НОВ РОМАН ОТ „АМЕРИКАНСКИЯ ТОЛСТОЙ НА ХХІ В.“

ОТ 23 СЕПТЕМВРИ В КНИЖАРНИЦИТЕ!

Роден е на 17 август, 1959 г. в Чикаго, Илинойс, израства в предградията на Мисури.

Живее в Манхатън, пише за списание Ню Йоркър. През последните десет години американската и световната литературна критика го обсипва с отличия и адмирации.

И има защо.

Творчество

Джонатан Франзен е автор на четири романа („Поправките“, „Свобода“, „Силно движение“ и „Двайсет и седмият град“), два сборника с есета („Още по-далече“, „Как да бъдеш сам“), една автобиографична история („Зона на неудобство“) и впечатляващ превод на „Пролетно пробуждане“ от Франк Уедъркинд.

Единодушно обявен от критиката за „първия велик американски роман на ХХІ век“, „Поправките“ (2001) печели Националната награда за белетристика на САЩ и се нарежда сред финалистите за „Пулицър“,

а авторът му светкавично си навлича сравнения с величия като Томас Пинчън, Филип Рот и Дейвид Фостър Уолъс.

С появата на романа „Свобода“ (2010)

името Джонатан Франзен се превръща в сензация!

Списание „Тайм“ го удостои с титлата ВЕЛИК АМЕРИКАНСКИ ПИСАТЕЛ,
а Опра Уинфри му оказа честта да го включи в своя книжен клуб.

Още награди

„Гранта“ за най-добър млад американски новелист (1996)

Награди на Салона на книгата (2001 и 2010)

Национална награда за литература на САЩ за романа „Поправките“ (2001)

Джеймс Тейт Блек Мемориал за проза (2002)

Финалист за наградата ПЕН/Фокнър (2002)

Номинация за международна литературна награда ИМПАК (2003)

„Хартланд“ за художествена проза за романа „Свобода“

(Наградата „Хартланд“ се връчва от американския вестник „Чикаго трибюн“ от 1988 г. на книги, които „поддържат и утвърждават ценностите на Америка“.)

Хитроумно, сърдечно и ловко „Свобода“, този „образец на лирическия реализъм“, улавя пулса на днешния живот и с игрив, трагикомичен поглед разкрива основното напрежение между изкушенията на личната свобода – основната ценност на американската мечта, и поемането на отговорност не само пред себе си и най-близките, но и пред бъдещите поколения.

„Гардиан“

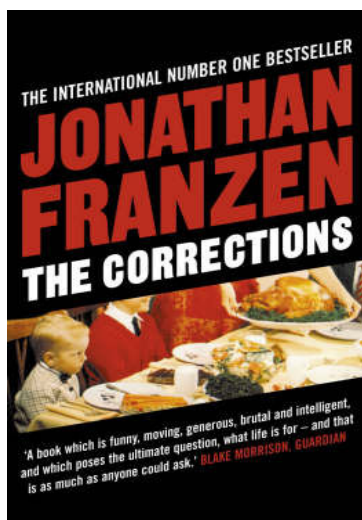
Любопитни факти

- Романът „Свобода“ е сред любимите четива на президента Барак Обама.
- „Свобода“ излиза в САЩ няколко месеца след смъртта на 29 миньори в Западна Вирджиния – факт, който „усилва“ социалния му ефект.
- Франзен е известен с безмилостните си коментари в социалните мрежи и други онлайн форуми.
- В една своя лекция споделя, че има четири въпроса, които постоянно му задават и всеки път го дразнят или смущават с тях: *от кого е повлияно творчеството Ви, по кое време на деня пишете и върху какво, случва ли се буквите да Ви побеждават и да Ви диктуват историята, автобиографични ли са Вашите романи...* По време на лекцията Франзен уточнява, че третият въпрос буквално му вдига кръвното!
- В навечерието на Деня на благодарността Франзен събира публика в независима книжарница, пострадала тежко от урагана „Санди“, и представя свои произведения; собственикът на търговския обект, базиран в Бруклин, бил стъписан от факта, че нашумелият писател решил да подпомогне тъкмо него.
- Очаква се есето на Франзен „Къща за продан“ да даде живот на театрална постановка – пиесата ще се играе на „Бродуей“.

- На литературен фестивал в Колумбия писателят разбуни духовете, изтъквайки, че „сериозните читатели винаги ще предпочитат печатните пред електронните книги“.

Българското издание на „Поправките“ излиза на 25 март, 2013 г.

Преводът е на Владимир Молев.

Анотация:

В навечерието на една безутешна възраст, увенчала дългогодишната ѝ „кариера“ на съпруга и майка, Инид Ламбърт решава да събере семейството си за последна Коледа в родния дом. Жизнелюбива и последователна в отстояването на своята „порядъчност“, Инид се мъчи да не забелязва драмата на ежедневието.

Нищо че къщата се руши, паркинсон преобразява съпруга ѝ, най-големият ѝ син Гари се старее да убеди жена си, че не страда от клинична депресия, брат му Чип се опитва да си уреди комфортно съществуване чрез участие в абсурдна, но изненадващо печеливша финансова пирамида в Прибалтийските републики, а сестра им прахосва младостта си в обречена връзка...

Резултатът е увлекателна сатирична творба.

Един темпераментен, смешно-тъжен профил на съвременното американско семейство и общество, в който всеки може да прозре черти от собствената си физиономия.

Франзен пресъздава пъстрата картина на живота в САЩ малко преди да се спуска балона на „най-дълго продължилия икономически разцвет“ при президента Клинтън и суровата действителност да внесе своите „поправки“ в илюзията за трайно щастие.

Другите за Франзен и „Поправките“

„Поправките“ е романът, който очакваме от години. Трагикомична дисекция на американското семейство и съвременното общество.

„Ню Йоркър“

Ударението върху хуманността, което Франзен поставя, е добре дошло, и без съмнение обяснява огромната му популярност в Америка (където „Поправките“ е бестселър откакто излезе през 2001 г.) Франзен е много интелигентен и обаятелен автор. Тази мрачна по своята същност книга оставя в съзнанието топъл спомен с комичен привкус.

„Гардиан“

При наличието на толкова подробни описания от самото начало, читателят с право би могъл да реши, че никога няма да стигне до кулминацията на книгата, до онази застрашително надвиснала Коледа, която се спряга на корицата. Не се притеснявайте. Упадъкът на семейство Ламбърт е не по-малко забавен.

„About.com“

„Поправките“ и „Свобода“ са шедьоври на съвременната американска проза.

„Ню Йорк Таймс“

„Поправките“ е роман, изобилстващ от информация, подобно на мистерия или трилър. Той ни осведомява за финансовите пазари и найлоновите чорапи, за ресторантьорския бизнес и болестите на нервната система, дори за литовските политически партии. И ако на автора понякога не му е толкова лесно да балансира сатирата и реализма, то семейство Ламбърт стои изумително автентично във всеки един епизод.

„Салон“

Бликащо от енергия и ерудиция комично наблюдение. „Поправките“ би бил смразяваща сатира, ако не прозираше любов към персонажите, независимо от

техните недостатъци. Франзен успява първо да подпали, а после да попари отчаянието от модерната епоха.

Рон Чарлс, „Монитор Ревю“

Из разговори и интервюта с Джонатан Франзен

„Читателят е приятел, той не е враг, нито просто зрител.“

„Твитър“ е израз на всичко, срещу което аз се противопоставям. Трудно е да представиш гледната си точка в 140 символа. Това е все едно Кафка да направи видео, в което да резюмира „Метаморфози“. Хората, за които ме е грижа, са читателите, при това сериозните читатели, и писателите. Това са моите хора. А ние не обичаме да се шегуваме със себе си.“

„Някой се труди усърдно, за да направи езика адекватен на представите си. Накрая е толкова сигурен в резултата, че решава да го отпечата на хартия. На компютъра можем да променяме, да изтриваме съдържание, а за човек, който е луд по литературата, това е неприемливо. Аз съм луд. Всичко в живота е относително, но печатният текст не бива да се променя. Това е в разрез с всякакво чувство за справедливост.“

„Дали след петдесет години ще има глад за нещо постоянно и неизменно? Не зная, нямам кристална топка, но смятам, че истинските, отговорните читатели винаги ще предпочитат печатни книги.“

„В Европа политиците нямат значение. В Европа решения вземат bankerите. Това няма нищо общо с демокрацията и публичния интерес. Ние ставаме заложници на своите iPhone-и.“

„За да бъдеш безпощаден, преди това трябва да си обикнал.“

„За да напишеш сатира, трябва да се считаш по-мъдър и прав от другите.“

„Поправките“ е комедия за хората, които бягат от действителността. А това предполага, че аз като автор знам как стоят нещата всъщност. Е, изгубих чувството си за морално превъзходство.“

„Особеното е, че да не си роден е обратната страна на това да си умрял. А несъществуването на смъртта фактически е смущаваща мисъл.“

„Що се отнася до *Окупирай Уолстрийт*, имам възражения спрямо организацията, мотивите и посланията на протестиращите. Но те вклиниха в общественото съзнание идеята за един процент срещу деветдесет и девет процента. Това е титаничен пробив. За всички беше очевидно, че през последните 20-40 години един процент от населението в тази страна все повече преуспяваше, а мнозинството постепенно губеше почва под краката си.“

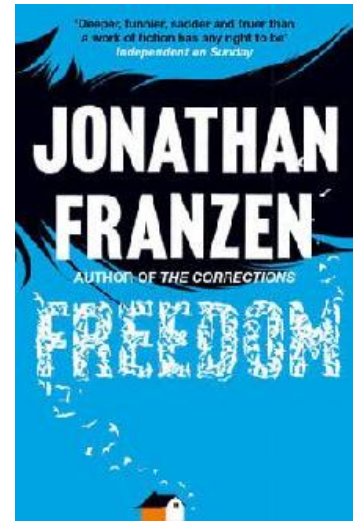
„Интересните глаголи рядко са *много* интересни.“

„Обама е първият президент в живота ми, когото уважавам. Уникално е, че в Белия дом седи човек, който е чел моите книги, и че можем да разговаряме за тях. Той изтегли чудовищен жребий: две войни, страна на ръба на фалит, съсипана финансова система... Въпреки това успя да прокара здравната реформа.“

„Имам навика да започвам роман преди у мен да е узряло онова, което искам да кажа. А вярвам, че проза, която не представлява лично приключение на автора в сблъсъка му с нещо неизвестно и опасно, не си струва времето. Освен ако не пишете за пари.“

В България „Свобода“ излиза от печат на 23 септември, 2013 г.

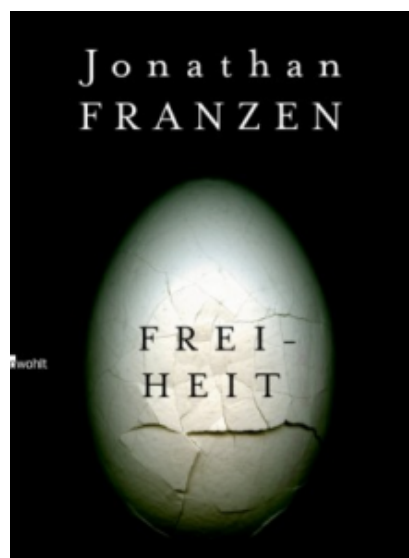
Преводът е поверен отново на Владимир Молев!

„Свобода“ (2010), дългоочакваният нов роман след големия успех на „Поправките“ разказва историята на Уолтър и Пати Бърглънд, едно типично семейство от американския Среден запад.

Чрез фабулата на този съвременен любовен епос, пресъздаден с размах на „Война и мир“, Франзен прави прецизна дисекция на американското общество и неговите големи провали в първите десетилетия на новия ХХІ в.: икономическия и нравствен упадък, замърсяването на природата, войната в Ирак, пренаселването и поставянето под въпрос на бъдещето на планетата.

*Корицата на немското издание на „Свобода“,
което се появи в Германия през септември, 2010 г.*

Другите за Франзен и „Свобода“

Броени дни след като романът „Свобода“ на Франзен (изданието съдържа 736 страници!) излезе в Германия, положителните отзиви заваляха! Заглавието вече е в списъка на най-продаваните книги в Amazon.de“

„Публишинг Перспективс“

Малката пойна птичка, чиято човка наднича от корицата на „Свобода“, обобщава в един трогателен образ мащабното, мрачно платно на унищожението на природата, което се случва на фона на такова материално изобилие. Птичката е Cerulean Warbler, един от застрашените видове в Западна Вирджиния, а последните са застрашени заради безмилостната сеч във високопланинските райони. Разтърсващ роман, изваян превъзходно.

Боб Хувър, „Питсбърг Пост-Газет“

„Поправките“ и „Свобода“ са шедеври на съвременната американска проза. Двете книги имат много допирни точки. Франзен е създал обемисто, сложно и внимателно организирано четиво - средоточие на всички наболели теми в съвременното общество. Изглежда че е неизбежно всеки от нас да защитава своите лични свободи (фраза, която Франзен използва смело, съзнавайки идеологическата импликация), без да се стига до сблъсъци с други хора, които... правят същото.

„Ню Йорк Таймс“

Тази книга няма да ви учи как да бъдете свободни, нито как да живеете. „Свобода“ е просто великолепен роман, наистина просто великолепен, защото четейки го се чудех как е възможно никой преди Франзен да не се е сетил за тази форма, как е възможно никой да не е опитал да разказва по този начин. Франзен не само дружи с думите, той ги кара да изглеждат така, сякаш ги е измислил и в момента единствено той знае какво да прави с тях... Франзен пише различно. Някои го сравняват с Балзак, други с Достоевски, но той е несравним. И след първоначалния шок и дори след желанието никога повече да не погледнеш тази книга, идва и желанието тя никога да не свършва. За мен историята продължава, защото ние живеем в нея. Сега остава да приемем, че свободата не е въпрос на избор, не е и нещо, което се учи и за което се воюва. Тя е неразделна част от човешката същност.

Бояна Ламбер

Всъщност заглавието „Свобода“ е чудовищно иронично. Героите в този роман са несвободни. Те са оковани между скуката на образованието си, безнадеждността на либералните си политически пристрастия и липсата на емоционална култура, която да превръща влюбванията им и сексуалните им възжеления в дълбоки човешки връзки. Почти всички са схеми на американския модел за това какъв трябва да бъде

днешния човек от средната класа. Авторите симпатии са безспорни, въпреки че е безпощаден, когато описва до най-малки подробности техния бит и нрави. И може би именно симпатиите на Франзен ни позволяват да дочетем този роман не като история на абсурда, а като една човешка комедия, върху която никой няма право на присъда.

Златко Ангелов

**КАКТО ПРИЛЯГА НА ВЕЛИК РОМАН, „СВОБОДА“ НЕ ПРОСТО РАЗКАЗВА ЕДНА
УВЛЕКАТЕЛНА ИСТОРИЯ.**

**ТОЙ БЛЕСТИ И ВДЪХНОВЯВА С РЕСПЕКТИРАЩАТА МОРАЛНА ИНТЕЛИГЕНТНОСТ
И ЧУВСТВИТЕЛНОСТ НА СВОЯ АВТОР.**

**ИЗГЛЕЖДА САМО СМЕ СИ ВЪОБРАЗЯВАЛИ, ЧЕ ЗНАЕМ В КАКЪВ СВЯТ
ЖИВЕЕМ...**

Сам Таненхаус, „Съндей Бук Ревю“

